

Algemene toelichting

Opdracht

De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 draagt de gemeente op zorg te dragen voor de waardering van mantelzorgers. Het mantelzorgcompliment is een jaarlijkse blijk van waardering van de mantelzorgontvanger voor zijn/haar mantelzorger(s). Vanwege het belang dat mantelzorg heeft voor de leefbaarheid van de samenleving, het welzijn van de hulpbehoevende die door mantelzorgers worden geholpen en de betaalbaarheid van de maatschappelijke ondersteuning, is deze jaarlijkse blijk van waardering op zijn plaats.

In artikel 2.13 van de Verordening Sociaal Domein gemeente Laren 2018 is aangegeven dat in een nadere regeling door het college wordt bepaald waaruit de jaarlijkse blijk van waardering (het mantelzorgcompliment) bestaat. In navolging van een goed werkende regeling voor 2017-2018 is in gelijke vorm deze regeling tot stand gekomen.

Complimenteren van mantelzorgers

In deze nadere regeling komt de keuzevrijheid optimaal tot zijn recht: de mantelzorger kan zelf bepalen waaraan het geldbedrag wordt besteed. De aanvraag- en toekenningsprocedure is zodanig ingericht dat de administratieve lasten voor iedereen zo laag mogelijk zijn en de toekenning rechtmatig is. Middels een (online) aanvraagformulier kunnen mantelzorgontvangers het mantelzorgcompliment voor hun mantelzorger(s) aanvragen. Bij de HBEL-gemeenten en haar partners is ook de papieren versie van het aanvraagformulier beschikbaar.

Eén uniforme regeling van de HBEL-gemeenten

De gemeente Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren werken voor de uitvoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning intensief samen. De uitvoering van wet- en regelgeving vindt gezamenlijk voor deze vier gemeenten plaats door de afdeling Maatschappelijke Zaken HBEL te Huizen, die werkt voor inwoners van Huizen, Blaricum, Eemnes en Laren. De inwoners van de gemeenten worden qua beleid en regelgeving zoveel mogelijk als een gezamenlijke doelgroep gezien. Voor deze nadere regeling hebben de colleges de per gemeente beschikbare budgetten voor waardering van mantelzorgers bij elkaar gevoegd en aangewezen als gezamenlijk totaal budget voor deze regeling. Het bedrag dat in artikel 6 lid 1 als subsidieplafond staat vermeld, is aldus beschikbaar voor de toekenning van mantelzorgcomplimenten ten behoeve van de inwoners van de HBEL-gemeenten.

Het bedrag is maximaal €150 per mantelzorgontvanger die dit op aanvraag kan verdelen over ten hoogste 3 mantelzorgers. Op basis van het totaal aantal te honoreren aanvragen per jaar, kan het bedrag van €150 mogelijk lager worden vastgesteld, om te voorkomen dat het maximale budget (subsidieplafond) wordt overschreden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

In dit artikel zijn de belangrijkste begrippen omschreven. Enkele begrippen worden hieronder nog eens nader toegelicht. De andere begrippen spreken voor zich.

Ad a De begripsomschrijving van mantelzorg is gelijk aan de omschrijving van mantelzorg zoals opgenomen in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Er is bij mantelzorg sprake van bovengebruikelijke zorg. De normale, dagelijkse zorg die partners, ouders, inwonende kinderen of andere huisgenoten geacht worden elkaar onderling te bieden, valt hier niet onder. Voor kinderen geldt dat ouders de tot hun gezin behorende minderjarige kinderen behoren te verzorgen, op te voeden en toezicht aan hen te bieden, ook al is er sprake van een kind met een ziekte, aandoening of beperking. Er is sprake van bovengebruikelijke zorg als de voor het kind noodzakelijke zorg op het gebied van Persoonlijke Verzorging, Verpleging en Begeleiding in chronische situaties uitgaat boven de zorg die een kind van dezelfde leeftijd zonder beperkingen redelijkerwijs nodig heeft, voor wat betreft de aard, frequentie en benodigde tijd voor deze handelingen.

Ad b Er is sprake van gebruikelijke hulp wanneer er een huisgenoot aanwezig is die in staat kan worden geacht het huishoudelijk werk over te nemen. Of iemand inwonend is en behoort tot de leefeenheid, wordt naar de concrete feitelijke situatie beoordeeld. Alle huisgenoten die 18 jaar of ouder zijn worden geacht om huishoudelijke hulp te bieden en een eenpersoonshuishouden te kunnen voeren. Huisgenoten vanaf 23 jaar worden verondersteld een meerpersoonshuishouden te kunnen voeren en daarmee de huishoudelijke taken van cliënt over te nemen. Het gaat bijvoorbeeld om het helpen met eten koken, stofzuigen, kinderen aankleden en naar school brengen. Voor een uitgebreidere toelichting op gebruikelijke zorg, zie bijlage 1 en 2 van de verordening Sociaal Domein 2018 Laren.

Ad c Onder een mantelzorger verstaan we mensen die al voor het ontstaan van de zorgvraag een bepaalde sociale relatie met de mantelzorgontvanger hebben en vrijwillig (al kunnen de omstandigheden zodanig zijn dat de mate van vrijwilligheid beperkt is) en niet vanuit een bepaald georganiseerd verband ondersteuning aan de mantelzorgontvanger verlenen. Deze zorg is intensief en langdurig, wat in lijn is met de visie van Mezzo (landelijke Vereniging voor Mantelzorgers en vrijwilligerszorg) en is in deze regeling gekwantificeerd in 8 uur per week en meer dan 3 maanden per jaar.

Ad g De formulering van het artikel maakt duidelijk dat voor de reikwijdte geldt dat de gemeente waar de mantelzorgontvanger woont beslissend is, niet de gemeente waar de mantelzorger woont. Een mantelzorger die niet in één van de HBEL-gemeenten woont, maar mantelzorg verleent aan een mantelzorgontvanger die wel inwoner is van één van die gemeenten, kan dus op grond van deze regeling ook voor een mantelzorgcompliment in aanmerking komen. Dit in navolging van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.

Artikel 2 Doel van de regeling

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 3 Voorwaarden toekenning mantelzorgcompliment

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 4 Aanvraag mantelzorgcompliment

De mantelzorgontvanger is degene die het mantelzorgcompliment voor zijn/haar mantelzorger(s) aanvraagt. Het aanvraagformulier is beschikbaar via de website van Maatschappelijke Zaken HBEL en bij de gemeenteloketten. Onder andere de naam-, adres-, de woonplaatsgegevens en de IBAN van de mantelzorger(s) worden opgevraagd met het aanvraagformulier. Mantelzorgers worden om toestemming gevraagd om hun gegevens te registreren. Dit heeft als doel om inzicht te krijgen in het aantal mantelzorgers.

Artikel 5 Inlichtingenplicht

De mantelzorgontvanger of diens vertegenwoordiger is verplicht om het college direct op de hoogte te stellen van wijzigingen in de situatie van de mantelzorgontvanger, waarvan redelijkerwijs duidelijk moet zijn dat deze van invloed kunnen zijn op een beslissing van het college op een aanvraag. Indien een mantelzorgcompliment blijkt te zijn toegekend/uitgekeerd op basis van onjuiste feiten of gegevens, kan het bedrag op grond van de Algemene wet bestuursrecht worden teruggevorderd.

Artikel 6 Vaststellen waarde mantelzorgcompliment en afhandeling aanvragen

Hier is het maximaal beschikbare bedrag voor de uitkering van mantelzorgcomplimenten genoemd. Het bedrag is tevens als subsidieplafond aangemerkt, met als gevolg dat bij de beslissing op aanvragen dat bedrag niet kan worden overschreden.

In principe wordt uitgegaan van een maximaal bedrag per compliment van €150. Zodra de aanvraagtermijn (31 december) is verstreken, wordt op basis van het totaal aantal ingekomen en te honoreren aanvragen bepaald of dat past binnen het subsidieplafond. Indien nodig wordt het bedrag per compliment alsnog op een lager bedrag vastgesteld. Pas na het sluiten van de aanvraagtermijn kan worden bepaald welk bedrag per compliment kan worden uitgekeerd en kunnen de aanvragen worden afgehandeld. Om die reden is de afhandelingstermijn gesteld op maximaal 3 maanden nadat alle aanvragen binnen zijn.

Artikel 7 Hardheidsclausule

Dit artikel spreekt voor zich.

Artikel 8 Citeertitel en inwerkingtreding

Dit artikel spreekt voor zich. De regeling is van toepassing voor de jaren 2019, 2020, 2021 en 2022.

Omdat de aanvragen voor 2022 pas na 31 december 2022 kunnen worden beoordeeld en afgehandeld, is de einddatum van deze regeling bepaald op 31 maart 2023.